

Na temelju članka 10. stavka 1. i članka 12. stavka 1. Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine“, broj 20/18, 115/18 i 98/19), članka 4. stavka 1. Pravilnika o agrotehničkim mjerama („Narodne novine“, broj 22/19), i članka 30. Statuta Općine Janjina (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 06/13., 11/18., 7/20. i 4/21.), Općinsko vijeće Općine Janjina, na 1. sjednici održanoj 09. lipnja 2025. godine, donijelo je

ODLUKU O AGROTEHNIČKIM MJERAMA I MJERAMA ZA UREĐIVANJE I ODRŽAVANJE POLJOPRIVREDNIH RUDINA NA PODRUČJU OPĆINE JANJINA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovom Odlukom o agrotehničkim mjerama i mjerama za uređivanje i održavanje poljoprivrednih rudina (u nastavku teksta: Odluka) propisuju se potrebne agrotehničke mjere u slučajevima u kojima bi propuštanje tih mjera nanijelo štetu, onemogućilo ili smanjilo poljoprivrednu proizvodnju, mjere za uređivanje i održavanje poljoprivrednih rudina, radi održavanja i zaštite poljoprivrednih zemljišta na području Općine Janjina.

Članak 2.

Poljoprivrednim zemljištem u smislu ove Odluke smatraju se poljoprivredne površine koje su po načinu uporabe u katastru upisane kao: oranice, vrtovi, livade, pašnjaci, voćnjaci, maslinici, vinogradi, ribnjaci, trstici i močvare, kao i drugo zemljište koje se može privesti poljoprivrednoj proizvodnji.

II. AGROTEHNIČKE MJERE

Članak 3.

Agrotehničke mjere predstavljaju skup mehaničkih, fizikalnih, kemijskih i bioloških zahvata u i na poljoprivrednom zemljištu s ciljem povećanja ili održavanja trenutne plodnosti zemljišta te osiguranja odgovarajućeg gospodarenja sadržajem organskog ugljika s ciljem sprječavanja ili smanjenja degradacije tla i zemljišta kako bi se osigurala sigurnost hrane, prilagodba i ublažavanje klimatskih promjena, poboljšala kvaliteta tla, smanjila erozija, povećao kapacitet zadržavanja vode i povećala otpornost na sušu, dok bonitetna vrijednost zemljišta treba primjenom agrotehničkih mjera ostati ista ili bi se primijenjenim mjerama trebala povećati.

Pod agrotehničkim mjerama, u smislu ove Odluke smatraju se:

- minimalna razina obrade i održavanje poljoprivrednog zemljišta povoljnim za uzgoj biljaka,
- sprječavanje zakorovljenosti i obrastanja višegodišnjim raslinjem,
- suzbijanje organizama štetnih za bilje,
- gospodarenje biljnim ostacima,
- održavanje organske tvari i humusa u tlu,
- održavanje povoljne strukture tla,
- zaštita od erozije,
- održavanje plodnosti tla.

Minimalna razina obrade i održavanja poljoprivrednog zemljišta povoljnim za uzgoj biljaka

Članak 4.

Minimalna razina obrade i održavanja poljoprivrednog zemljišta podrazumijeva provođenje najnužnijih mjera u okviru prikladne tehnologije, a posebno:

- redovito obrađivanje i održavanje poljoprivrednog zemljišta u skladu s određenom biljnom vrstom i načinom uzgoja, odnosno katastarskom kulturom poljoprivrednog zemljišta,
- održavanje ili poboljšanje plodnosti tla,
- održivo gospodarenje trajnim pašnjacima i livadama i
- održavanje površina pod trajnim nasadima u dobrom proizvodnom stanju.

Sprječavanje zakorovljenosti i obrastanja višegodišnjim raslinjem

Članak 5.

Vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta dužni su primjenjivati odgovarajuće agrotehničke mjere obrade tla i njege usjeva i nasada u cilju sprječavanja zakorovljenosti i obrastanja višegodišnjim korovom poljoprivrednog zemljišta.

Kod sprječavanja zakorovljenosti i obrastanja višegodišnjim raslinjem i njege usjeva potrebno je dati prednost nekemijskim mjerama zaštite bilja kao što su mehaničke, fizikalne, biotehničke i biološke mjere zaštite, a kod korištenja kemijskih mjera zaštite potrebno je dati prednost herbicidima s povoljnijim ekotoksikološkim svojstvima.

Suzbijanje organizama štetnih za bilje

Članak 6.

Vlasnici odnosno posjednici poljoprivrednog zemljišta moraju suzbijati organizme štetne za bilje, a kod suzbijanja obvezni su primjenjivati temeljna načela integrirane zaštite bilja sukladno posebnim propisima koji uređuju održivu uporabu pesticida.

Nakon uporabe pesticida vlasnici odnosno posjednici dužni su ambalažu od korištenja sredstava za zaštitu bilja zbrinuti sukladno uputama proizvođača koje su priložene uz ta sredstva.

Gospodarenje biljnim ostacima

Članak 7.

U trogodišnjem plodoredu dozvoljeno je samo u jednoj vegetacijskoj godini uklanjanje biljnih ostataka s poljoprivrednih površina osim u slučajevima njihovog daljnjeg korištenja u poljoprivredi u smislu hrane ili stjelje za stoku i u slučaju njihove potencijalne opasnosti za širenje organizama štetnih za bilje.

Vlasnici odnosno posjednici poljoprivrednog zemljišta moraju ukloniti sa zemljišta sve biljne ostatke koji bi mogli biti uzrokom širenja organizama štetnih za bilje u određenom agrotehničkom roku u skladu s biljnom kulturom.

Članak 8.

Agrotehničke mjere gospodarenja s biljnim ostacima obuhvaćaju:

- primjenu odgovarajućih postupaka s biljnim ostacima nakon žetve na poljoprivrednom zemljištu na kojem se primjenjuje konvencionalna i reducirana obrada tla,
- primjenu odgovarajućih postupaka s biljnim ostacima na površinama na kojima se primjenjuje konzervacijska obrada tla,
- obvezu uklanjanja suhih biljnih ostataka ili njihovo usitnjavanje s ciljem malčiranja površine tla nakon provedenih agrotehničkih mjera u višegodišnjim nasadima i
- obvezu odstranjivanja biljnih ostataka nakon sječe i čišćenja šuma, putova i međa na šumskom zemljištu, koje graniči s poljoprivrednim zemljištem te se ovaj materijal mora zbrinuti/koristiti na ekološki i ekonomski održiv način, kao što je izrada komposta, malčiranje površine, alternativno gorivo i sl.

Žetveni ostaci ne smiju se spaljivati, a njihovo je spaljivanje dopušteno samo u cilju sprječavanja širenja ili suzbijanja organizama štetnih za bilje uz provođenje mjera zaštite od požara sukladno posebnim propisima.

Održavanje organske tvari i humusa u tlu

Članak 9.

Organska tvar u tlu održava se provođenjem minimalno trogodišnjeg plodoreda prema pravilima struke ili uzgojem usjeva za zelenu gnojidbu ili dodavanjem poboljšivača tla.

Trogodišnji plodored podrazumijeva izmjenu u vremenu i prostoru: strne žitarice – okopavine – leguminoze ili industrijsko bilje ili trave ili djeteline ili njihove smjese.

Redoslijed usjeva u plodoredu mora biti takav da se održava i poboljšava plodnost tla, povoljna struktura tla, optimalna razina hraniva u tlu.

Podusjevi, međusjevi i ugar smatraju se sastavnim dijelom plodoreda.

Članak 10.

Kod planiranja održavanja razine organske tvari u tlu potrebno je unositi žetvene ostake u tlu primjenom konvencionalne, reducirane ili konzervacijske obrade tla i uravnoteženo gnojiti tlo organskim gnojem ili uzgojem usjeva za zelenu gnojidbu.

Održavanje strukture tla

Članak 11.

Korištenje mehanizacije mora biti primjereno stanju poljoprivrednog zemljišta i njegovim svojstvima. U uvjetima kada je tlo zasićeno vodom, poplavljeno ili prekriveno snijegom zabranjeno je korištenje poljoprivredne mehanizacije na poljoprivrednom zemljištu, osim prilikom žetve ili berbe usjeva.

Zaštita od erozije

Članak 12.

Na nagnutim terenima (>15%) obveza je provoditi pravilnu izmjenu usjeva.

Međuredni prostori na nagnutim terenima (>15%) pri uzgoju trajnih nasada moraju biti zatravljeni, a redovi postavljeni okomito na nagib terena.

Na nagibima većim od 25% zabranjena je sjetva jarih okopavinskih usjeva rijetkog sklopa.

Na prostorima gdje dominiraju teksturno lakša tla pored konzervacijske obrade u cilju ublažavanja pojave i posljedica erozije vjetrom moraju se podići vjetrozaštitni pojasi.

Održavanje plodnosti tla

Članak 13.

Plodnost tla se mora održavati primjenom agrotehničkih mjera, uključujući gnojidbu, gdje je primjenjivo, kojom se povećava ili održava povoljan sadržaj makro i mikro hraniva u tlu, te optimalne fizikalne i mikrobiološke značajke tla.

III. MJERE ZA UREĐIVANJE I ODRŽAVANJE POLJOPRIVREDNIH RUDINA

Članak 14.

Kao mjere za uređivanje i održavanje poljoprivrednih rudina propisane su:

1. održavanje živica i međa,
2. održavanje poljskih putova,
3. uređivanje i održavanje kanala,
4. sprječavanje zasjenjivanja susjednih čestica,
5. sadnja i održavanje vjetrobranskih pojasa.

Održavanje živica i međa

Članak 15.

Vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta koji zasade živicu, dužni su je redovito održavati i orezivati, na način da spriječe njenu zakorovljenost, njeno širenje na susjedno obradivo zemljište i putove, zasjenjivanje susjednih parcela, te istu formirati na način da ne ometa promet, vidljivost i preglednost poljskog puta.

Vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta dužni su održavati međe tako da budu vidljivo označene, očišćene od korova i višegodišnjeg raslinja te da ne ometaju provedbu agrotehničkih zahvata.

Za ograđivanje parcela na međama zabranjuje se korištenje bodljikave žice i armaturnih mreža.

Zabranjeno je izoravanje ili oštećivanje međa.

Održavanje poljskih putova

Članak 16.

Poljskim putom u smislu ove Odluke smatra se svaki nerazvrstani put koji se koristi za promet ili prilaz poljoprivrednom zemljištu, a koji koristi veći broj korisnika.

Vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta dužni su zajednički brinuti o poljskim putovima koje koriste.

Pod održavanjem poljskih putova naročito se podrazumijeva:

- redovito održavanje i uređivanje poljskih putova, kako ne bi ometali provođenje agrotehničkih mjera i prolazak vatrogasnih vozila,
- nasipavanje oštećenih dionica i udarnih rupa odgovarajućim kamenim materijalom,
- čišćenje i održavanje odvodnih kanala, propusta i sistema odvodnje i otjecanja oborinskih voda,
- sprječavanje širenja živica i drugog raslinja uz putove,
- čišćenje od korova i sječa pojedinih stabala ili grana koje otežavaju korištenje puta,
- održavanje suhozida, saniranje oštećenih dijelova suhozida i prolaza,
- sprječavanje oštećivanja putova njihovim nepravilnim korištenjem (preopterećenje, neovlašteni građevinski zahvati, nasipavanje otpadnim materijalom i sl.) i
- sprječavanje uzurpacije putova i zemljišta u njihovom zaštitnom pojasu.

Članak 17.

Zabranjuju se sve radnje koje mogu dovesti do uništavanja poljskih putova, a naročito:

- preoravanje poljskih putova,
- sužavanje poljskih putova,
- uništavanje zelenog pojasa uz poljske putove,
- nanošenje zemlje ili raslinja na poljske putove prilikom obrađivanja zemljišta,
- skretanje oborinskih i drugih voda na poljske putove.

Uređivanje i održavanje kanala oborinske odvodnje

Članak 18.

Vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta kroz koje prolaze prirodni ili umjetni kanali oborinskih voda, odnosno vlasnici ili posjednici tih kanala, dužni su održavati i čistiti prirodno stvorene ili izgrađene kanale, tako da se spriječi odronjavanje zemlje, zarastanje korovom i raslinjem, odnosno omogućiti prirodni tok oborinskih voda.

Sprječavanje zasjenjivanja susjednih čestica

Članak 19.

Radi sprečavanja zasjenjivanja susjednih čestica na kojima se vrši poljoprivredna proizvodnja zabranjena je sadnja visokog raslinja neposredno uz među koja graniči s drugim vlasnikom ili posjednikom.

Štetu nastalu zasjenjivanjem vlasnici i posjednici rješavaju sporazumno ili poduzimanjem radnji oštećenog sukladno Zakonu o vlasništvu i drugim stvarnim pravima.

Sadnja i održavanje vjetrobranskih pojasa

Članak 20.

Radi uređivanja i održavanja poljoprivrednih rudina, a na područjima na kojima je zbog izloženosti vjetru većeg intenziteta ili duljeg trajanja otežana ili smanjena poljoprivredna proizvodnja, vlasnik i posjednik dužan je određeni pojas zemljišta zasaditi stablašicama.

Stablašice koje čine vjetrobranski pojas vlasnici i posjednici dužni su redovito održavati.

IV. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 21.

Radi sprječavanja požara na poljoprivrednom zemljištu vlasnici i posjednici dužni su:

- održavati, uređivati i čistiti međe, živice, kanale te poljske i šumske putove,
- uklanjati suhe biljke kao i biljne ostatke nakon provedenih agrotehničkih mjera i nakon žetve, berbe i sl., najkasnije do 01. lipnja tekuće godine i
- uz međe preorati ili očistiti zemljište zatravljeno suhim biljem i biljnim otpadom.

Članak 22.

U cilju sprečavanja širenja ili suzbijanja biljnih štetnika, prilikom uništavanja korova i biljnog otpada, vlasnici ili posjednici dužni su:

- dobiti odobrenje Javne vatrogasne postrojbe Janjina ili mjesno nadležnog DVD-a o mjestu i vremenu spaljivanja,
- spaljivanje obaviti na dijelu zemljišta koje je udaljeno najmanje 200 m od ruba šumskog zemljišta i dovoljno udaljeno od krošnji stabala i nasada na susjednim parcelama,
- tlo na kojem se loži vatra radi spaljivanja korova i biljnog otpada mora se očistiti od trave i drugog gorivog materijala,
- spaljivanju moraju biti nazočne punoljetne osobe koje su zapalile vatru i to od zapaljenja vatre do njenog potpunog sagorijevanja i uz sebe moraju imati osnovna sredstva i opremu za početno gašenje požara (lopata, kanta napunjena vodom i sl.),
- nakon sagorijevanja osobe su dužne pregledati mjesto loženja i ostatke sagorijevanja u potpunosti ugasiti vodom,
- poduzeti i ostale preventivne mjere prema specifičnosti situacije, a u cilju sprječavanja nastanka i širenja požara.

Članak 23.

Zabranjeno je spaljivanje poljoprivrednog otpada i korova na poljoprivrednim površinama i ostalom otvorenom prostoru i to:

- u razdoblju od 01. lipnja do 31. listopada tekuće godine
- za vrijeme jakog vjetrova i noćnim satima (od 19.00 do 05.00 sati).

V. NADZOR

Članak 24.

Nadzor nad provedbom ove Odluke provodi poljoprivredni redar Općine Janjina i nadležne inspekcije ovlaštene posenim propisima.

U provođenju nadzora poljoprivredni redar je ovlašten rješenjem narediti vlasniku i posjedniku poljoprivrednog zemljišta radnje u svrhu provođenja mjera propisanih ovom Odlukom te je dužan o utvrđenom stanju i poduzetim mjerama redovito izvještavati nadležnu poljoprivrednu inspekciju.

Protiv rješenja poljoprivrednog redara iz stavka 2. ovog članka može se izjaviti žalba upravnom tijelu Dubrovačko-neretvanske županije nadležnom za poslove poljoprivrede, u roku od 15 dana od dana primitka rješenja.

Žalba protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka ne odgađa njegovo izvršenje.

Ukoliko vlasnik i posjednik ne poduzme rješenjem naređene mjere, izvršenje rješenja provest će se putem treće osobe na odgovornost i teret vlasnika i posjednika poljoprivrednog zemljišta.

Članak 25.

Vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta dužni su poljoprivrednom redaru u provedbi njegovih ovlasti omogućiti nesmetano obavljanje nadzora i pristup do poljoprivrednog zemljišta.

Ako poljoprivredni redar u svom radu naiđe na otpor može zatražiti pomoć nadležne policijske postaje.

Članak 26.

Općina Janjina podnosi Ministarstvu poljoprivrede i Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu godišnje izvješće o primjeni propisanih agrotehničkih mjera i mjera za uređivanje i održavanje poljoprivrednih rudina do 31. ožujka svake tekuće godine za prethodnu godinu.

VI. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 27.

Novčane kazne za ne provođenje agrotehničkih mjera i mjera za uređivanje i održavanje poljoprivrednih rudina iz ove Odluke propisane su prekršajnim odredbama važećeg Zakona o poljoprivrednom zemljištu.

VII. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 28.

Stupanjem na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o agrotehničkim mjerama i mjerama zaštite od požara na poljoprivrednom zemljištu (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske, broj 5/09.).

Članak 29.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u Službenom glasniku Dubrovačko-neretvanske županije.

KLASA: 024-02/25-03/05

URBROJ: 2117/06-01-25-03

Janjina, 9. lipnja 2025.

Predsjednik Općinskog vijeća:
Milivoj Herceg